

KL-1521-22 Seat No. _____

M. A. (Sem. I) Examination

November / December - 2017

Gujarati : CC - 101

૧. સૌંદર્યશાસ્ત્ર અને સાહિત્યકથાનું અધ્યયન (Old Course)

૨. સાહિત્ય અને સિનેમા (New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

૧. સૌંદર્યશાસ્ત્ર અને સાહિત્યકથાનું અધ્યયન (Old Course)

સૂચના : પ્રત્યેક પ્રશ્નનો સમાન ગુણાંક છે.

૧ સૌંદર્યનો અર્થ જણાવી તેની પરિભાષા સ્પષ્ટ કરો. ૧૪

અથવા

૧ સૌંદર્યશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ ચર્ચો. ૧૪

૨ કથામીમાંસા એટલે શું ? તે સમજાવી તેની સ્વરૂપગત ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૨ કથાના વિવિધ પ્રકારોની સમીક્ષા કરો. ૧૪

૩ લલિતકથાનો અર્થ આપી તેના પ્રકારોની ઉપાદાન ભેદે ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

- ૩ સાહિત્યકલાનો આસ્વાદ અને તેના અર્થઘટનના પ્રશ્નોની વિશદ છણાવટ કરો. ૧૪
- ૪ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૪
- (૧) આધુનિક યુગમાં કળા વિચાર
- (૨) સાહિત્યમાં અનુકરણ
- (૩) કળા અને નીતિ
- (૪) સર્જન અને ભાવનનો ભેદ
- ૫ ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : (ગમે તે સાત) ૧૪
- (૧) લલિતેતર કલા કોને કહેવાય ?
- (૨) લલિતકળાની બે વિલક્ષણતાઓ જણાવો.
- (૩) હેગલે સાહિત્યકળાને કેમ સર્વોચ્ચ ગણાવી છે ?
- (૪) સંગીતકલાની બે વિશિષ્ટતાઓ જણાવો.
- (૫) શિલ્પકલાનાં ઉપાદાન કયાં કયાં છે ?
- (૬) ચિત્રકલાની એક મર્યાદા જણાવો.
- (૭) ભાવન એટલે શું ?
- (૮) લલિતકલાઓને ઉતરતા ક્રમમાં ગોઠવો.
- (૯) કળાનો મુખ્ય ઉદ્દેશ શો છે ?
- (૧૦) તત્વજ્ઞાન એટલે શું ?
- (૧૧) સાહિત્યકળાની બે લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- (૧૨) સૌંદર્યશાસ્ત્ર કયા કયા શાસ્ત્રો સાથે આંતરસંબંધ ધરાવે છે ?

૨. સાહિત્ય અને સિનેમા (New Course)

સૂચના : પ્રત્યેક પ્રશ્ન સમાન ગુણ ધરાવે છે.

૧ સાહિત્ય અને સિનેમાની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો. ૧૪

અથવા

૧ સાહિત્ય અને ફિલ્મનો આંતરસંબંધ ચર્ચો. ૧૪

૨ 'અભુમકરાણી' સાહિત્યકૃતિ અને 'મિર્યમસાલા' ફિલ્મકૃતિની તુલનાત્મક ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૨ 'અભુમકરાણી' સાહિત્યકૃતિ અને 'મિર્યમસાલા' ફિલ્મ-કૃતિનું સામ્ય-વૈષમ્ય ચર્ચો. ૧૪

૩ 'કંકુ' નવલકથામાં વ્યક્ત થતો સર્જકનો જીવન દ્રષ્ટિકોણ 'કંકુ' ફિલ્મમાં પણ મહદઅંશે સચવાયો છે. - આ વિધાનની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૩ 'કંકુ' નવલકથા અને 'કંકુ' ફિલ્મની તુલનાત્મક ચર્ચા કરો. ૧૪

૪ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૪

(૧) 'અભુમકરાણી' સાહિત્યકૃતિમાં અંત

(૨) 'મિર્યમસાલા'નો આરંભ

(૩) કંકુનું પાત્રવ્યક્તિત્વ

(૪) 'કંકુ' નવલકથાનો આરંભ.

- (૧) સાહિત્ય અને ફિલ્મની એક-એક લાક્ષણિકતા જણાવો.
- (૨) ફિલ્મ નિર્માણમાં પ્રિ. પ્રોડક્શન એટલે શું ?
- (૩) સૂચિત કે નિર્દેશ વાક્ય એટલે શું ? તેનો શેમાં ઉપયોગ થાય છે ?
- (૪) ટૂંકીવાર્તા 'કંકુ' શેમાં અને ક્યારે પ્રગટ થયેલી ?
- (૫) 'કંકુ' સાહિત્ય અને ફિલ્મકૃતિમાં 'કંકુ'ના પાત્ર દ્વારા સ્ત્રીનો કયો આદર્શ વ્યક્ત થયો છે ?
- (૬) 'કંકુ' નવલકથાનાં ચાર પાત્રોનાં નામ જણાવો.
- (૭) 'અભુમકરાણી' અને 'મિર્યમસાલા'ની બે વિભિન્નતાઓ જણાવો.
- (૮) 'મિર્યમસાલા'નો અંત શું સૂચવે છે ?
- (૯) ફિલ્મના નિર્માણ માટે કોણ સહાય આપે છે ?
- (૧૦) યુનિલાલ મડિયાની સાહિત્યકૃતિઓ પરથી બનેલી બે ફિલ્મનાં નામ આપો.
- (૧૧) પન્નાલાલ પટેલની નવલકથાઓ પર આધારિત બે ફિલ્મ જણાવો.
- (૧૨) પ્રભુલાલ દિવેદીની સાહિત્યકૃતિઓ આધારિત બે ફિલ્મોનાં નામ જણાવો.